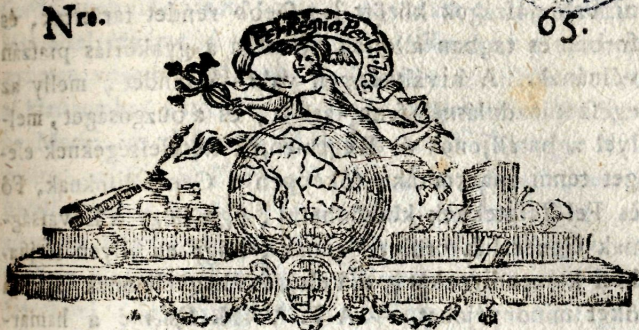

Nro.

MAGYAR MERKUR

1789-dik esztendőben.

A Róm. Csász. és Apost. Kir. Fels. különös engedelmével

Szombaton Kis-Afzszony-havának 22-dik Napján.

A Moldvai tudósításnak folytatása.

A Lovaság' Generálisa kötelességének tartja legelőször is az Orosz Generálisnak Szuvarovnak buzgóságát és okos' álhatatosságát ditsérni, és az egész seregről, kiváltképpen pedig az ő komandója alatt álló Generálisokról Fő és Fel-Tisztekről bizonyoságot tenni, hogy nem tsak mint hü szövetségeselek, hanem egyszersmind mint testvérek és született szolgálói azon egy Fejedelemnek közöffen hartzoltak velünk. — A Cs. K. Felségnek tulajdon seregei egyenlőképpen való türeft, állandóságot és rémithetetlen bátorságot mutattak-meg. A Gyalogság és Lovaság hofzfas és bajos útazások után sebes futással sietett a hartzra, és azok a batalljonok és diviziók, mellyek az ütközetben forgolódóknak védelmezésére lineát formáltak, az ellenséges táborban, számtalan fok prédál-

T T T

ni

ni való jószágok között leg-szebb rendet tartottak, és forban és tagban állottak, mintha a gyakorlás piazán volnának. A kiváltképpen való jó rendet, melly az egész mozdulásnál fenn tartott, és a buzgóságot, mellyel a batalljonok és Regementek kötelefségeknél elegendet tenni iparkodtak, főképpen a Generálisoknak, és Fel-Tiszteknek köszönhetni, úgy hogy a Lovaságnak Generálisa örülvén annak, hogy az ilyen seregben komendirozhat, a Felsőleges kegyelemnek ajánlja őket mindnyájokat. — A F. V. H. *Splényi* a hamarsággal, mellyel az oszlopok végén lévő szárnyát előre vezette, és azzal az el-tökéllés által mellyel szünetelen ágyúkkal és lovasággal támadott az ellenségre, nagyon segítette a dolognak szerentsés ki-meneteletét. *Jordis* Generális-Strázsamester, a ki *Sröder* és *Kanitz* 2 battalljonit vezérelte az első ütközetben, nagy segítséget nyújtott nekie. — Mennyire lett légyen *Miszáros* Oberster (most Generális-Strázsamester) a diadalomnak el-nyerésében részes az ő vitézül és okosan intézett ütközetje által, az előbbeni elő-beszélelésből nyilván ki-tetszik. A Generális-Strázsamester bizonyoságot tesz, hogy *Németh*, *Guadányi Gróf*, *Szambothy* és *Seve* Kapitányok, *Bezeredy*, főképpen *Oszthuber*, *Ekker*, *Luzsinszky*, *Pálffy*, *Utzer* Fel-Hadnagyok, *Genzy*, *Kostyán* és *Farkas* Al-Hadnagyok különös vitézséggel forgatták magokat. — Azonképpen a Székely Húszár Divizio, melly a Császár Húszárokkal együtt *Lajos* Fő Hadnagynak vezérlése alatt egyszerre az ellenségre ütött, kiváltképpen jelesen viselte magát, és ezen Divizionak minden Tisztjei egyenlő ditséretet érdemlenek. Az első Székely Regement Oberstere *Horráth* felől meg-vallja a' F. V. H. *Splényi* hogy vitéz módjára forgolódott a' hartzban. *Auersberg* Oberstert és *Orelly* Majórt meg-fofztotta a' hal-

hálbátorfágoknak jutalmátul. — A Fő Strázsamester Nimps Gróf serény elő-keleése, hathatós ágyúzása és jó rend-tartása által érdemese tette magát. *Zajatsek* Kapitány gyorsan vezette a Székely vadászokat az ütközetre és a' klastromhoz vitte őket. Az Inszenérmajor *Dü Satter* Marki, és a' Barkó Regimentjebéli *Geringer* Kapitány, a' kik a' F. V. H. Splényivel valának, az ő batalljonjainak ágyúit foganatosan igazították, és az adjutánsi tisztségben járt Fel-Hadnagyok, *Ungart* a' Székely Húzfárok közül, és *Filipovits* a' Császár Húzfárokból a' lovasággal bátran rohntak az ellenségre. A' Császár Húzfárok Fő Tisztjei *Blaskovits* Fő Hadnagy és *Nagy* és *Szent-Iványi* Fő Strázsamesterek az ő Divizioikat bátor szívvel vezették a' hartzra és legelőször is magok vágták az ellenséget. — *A többit jövő alkalmatossággal.*

A Bozzai Paszszusnál nyert győzödelem.

A Székely Húzfárokból való *Dániel* Fő Strázsamester Juliusnak 25dikén egy tüzg Székely Húzfárokkal, 60 Árnótokkal, egy kompániával a 2dik Székely Regimentből és 30 vadászokkal ki-indult *Bozzárul* és vizsgálás végett *Király Tetöre* ment; itten 300 lovas Törökök támadák-meg ötöt, de mivel a' mi gyalogfágunk és lovas népünk, szüntelen jól segítette egymást, az ellenség hamar hátat fordítani kényszerítettett. Előttek 7 emberei és 4 lovai és fokkal többen kaptak sebet, a' kiket magokkal vittének. Részünkről 3 köz-legényeink és 9 lovaink sebesítették-meg. A' Székely Húzfárbéli *Brentsán* Fel-Hadnagynak bal keze dárdával szuratott-meg. — *Dániel* Fő Strázsamester Ur ditséri a' Kapitánynak *Vestenrod* Grófnak ezen történetnél ki-mutatott jeles viselését, valamint a' 2dik Székely Regimentből való kompániájának vitézségét. *Brentsán* Fel-Hadnagynak bátor szívét hasonló ditsérettel

tel illeti. — Minekutánna minden felől érkeztek volna a' hírek *Hohenlohe* Fejedelemhez, hogy az ellenség nagyon csoportosodnék *Valeniben* és a' *Bozzai* Pafzuszra szándékoznék ütni, egyfzersmind pedig minden Pafzszufokat meg-támadni akarná, a' Fejedelem Ut mindenütt meg-tévé a' szükséges rendeléseket. — Augustusnak első és 2dik napján mindenütt meg-jelent az ellenség, főképpen pedig *Tömösnél* és *Bozzánál*, az első helyen mintegy 4000 az utólsón pedig 8, 9-ezerig való néppel, mellynek fele Jantsárokbul, fele lovasokbul álla, a' kik 6 ágyúkat és 100 szekereket hoztak magokkal. Ki tudódván az ellenségnek szándéka, hogy főképpen *Bozzára* ütni szándékozik, a Fő Vezér-Hadnagy Úr tehát a' szükséges segítséget előre el-küldé és maga is leg-ottan *Bozzára* sietett. 2dikán a' Nagy Tatar hegyről a *Bozzai* völgybe ereszkedtek-le; de még az nap és azon éjtzakán tsendesen tartóztatták magokat. 3dikán reggel a Fel-Hadnagy *Vétsei*, az ő szabados legényeivel a szélső övezet-helyét el-hagyta és a' völgybe a' tábori strázsához szállott. De az ellenséges lovaság ugyan abban a szempillantásban sebes nyargalással tábori strázsáinkra rohana; a szabad kedvüeknek egyik része, melly gyalog jár vala, alig menekedhetett-meg a' Török kardnak tsapásitól; *Vétsei* Fel-Hadnagy 50 legényekkel a' tsata-piatzon hagyta életét. Ezen alkalmatofiságnál *Imgarten* Kapitány a Székely Húzsárokbul, mivel kétfzer esett-le lovárul, az ellenségtől el-fogattatott. Azomban pedig minden seregek kézzen várak az ellenséget. Dél-előtt 10-edfél órakor közelgete mi felénk az ellenséges lovaság, de 2 órák alatt tsak távolról lövöldöze lovasainkra; azon közben egy két ágyúkat-is vontak-elő, de látván hogy nintsen fogatja lövöldözéseknek megint vissza-küldék azokat.

Az

Az ellenséges lovaság annakutánna egy ideig megállapodék, a' gyalogság pedig az alatt jobbra és balra az erdőbe vonta magát. Ebből az tetszett-ki, hogy az ellenség két oldalról akar a' mi santzunkra következő napon ütni. A Vezér Basának sátora is mintegy 1/4 órányira a sántzoktul fel-állittaték, tűz rakaték es külömbféle podjász-is elő-hozaték. Mivel szüntelen esett az eső, nem akarta a' mi Vezérünk az elfáradt népünket egész éjtszakán az esővel veretni; el-tökéllé tehát magában minden kéfedelem nélkül az ellenségre ütni és szándékat semmivé tenni. Megparantsoltaték tehát *Dániel Fő Strázsamester* Urnak, a' ki leg-közelebb állott az ellenséghez, hogy azonnal meg ütközzön az ellenséggel. Egyszermind más felétzúg Székely Húzfárok rendeltettek az ütközetre, a' kiket 4 tzúg Toskána Húzfárok segitenek vala. A Fő Vezér-Hadnagy maga a lovaságnak első sorába álla, eleinten léptetve méne velek, míg az ellenséget körül foghatná, a ki az ő bal szárnya felé tódult, és azzal maga magát el-választotta a gyalogságtul. Ennekutánna ütközetre fúvatja a trombitát, és mindgyárt ügetve hordozza lovasait. A Törökök meg-fordulásnak és lassan lassan visszra nyargalni kezdének, de mihelyt a mieink gyors futással beléjek akadának, az egész ellenséges lovaság fel zavaroda, és minden ereje szerént futásra adá magát, de a kereftül vágott erdőnél útól érték őket a Húzfárok, a kik 400-nál többet nyakastak-le közzülök. Azomban a völgynek jobb kéz felől való oldalán táborozó ellenséges gyalogság is a kemény ágyúzás miatt hátrálni kényszerítettett. A völgynek bal felén lévő gyalogságra *Pál Fel-Hadnagy* ütött egy tzúg Székely Húzfárokkal, és már engedni kezdett, midőn 50 Jantsárok egy bokros völgybe vonák magokat, a honnan keményen lövöl-

döz-

dőzének Húszárjainkra. *Pál Fel-Hadnagy* le-szállítá a Húszárokat, a kik ki-vont karddal a völgybe menének, a hol a Jantsároknak nagyobb részét le-vágá. *Tsak* kevesen vehették magokat az erdőbe. Azon közben *Gányi Kapitány* is a' *Toskána Húszárokkal* a hegyre másza-fel, a honnan mind azokat el-üzé, a kik hátra maradtanak vala. *Borra Fő Strázsamester Dáma és Ernst Kapit.* és *Kristóf Sámuel Kadet* 15 Székely Húszárokkal a tsatázó lovaság előtt jártak, és egy erdönél még 45 Jantsárokat vágta-le. Még az ejtza-ka *Tserásig* szaladott az ellenség. A mi veszteségünk az el-fogatott *Imgarten Kapitányban* áll. El-estek az *Orosz Regementjébül Vétsei Fel Hadnagy*, 3 káplár és 67 köz-legények. A' Székely Húszárokból 1 Káplár és 8 köz-emberek vesztének-el és 10-en kaptak sebet, meg-ölettettek 4 lovak és 23 meg-sebesítették. Az ellenségnek vesztesége felettébb nagy lehet; mint-hogy 600-an temették-el a tsata piatzon, a' kik között a' 2 ló farku *Zolymán Bafa* is találtatott, a ki a' fényes Portátul vett fermánja szerént *Szerafim* keri hatalomnal birt. *Tsak* 4-en jutottak rabfágba; de annál nagyobb volt a nekünk jutott préda. 20 terhes szekerek, 2 zászlók, ezüst tollakkal telles láda, mellyekben azoknak vagyon részek, a kik különösen jól vívelték magokat a hartzban, és 200 lovak lettek a mieinknek ragadományjává.

A Bánátban is

Hasonló győzödelmet nyertek vitéz feregeink a' *Törökökön* a' kik e' most folyó hónapnak 4dikén a' sereggel *Oláh országból Töplitzen és Pertsineskán* által egy harmadikkal a' *Suppáneki* völgyön be ütöttek és reggel 6-odfél órakor szélső őrizetünket vízfza verték. 6 órakor már 2000-en fellyül való Spáhik egy ágyú lövésnyire közelgettek volt *Vétsei Generális* tá-

bo-

borához ; egynehány ízben a' fel sántzolt lineája ellen mentek, de az ágyúknak hathatós tüze és a' vadászoknak helyes lövése miatt mind annyiszor veszteséggel kellett visszafutni. — Azomban mindenfelől oly számosan jelent-meg az ellenség gyalog és ló hátton, hogy a' táborunk előtt álló ellenséges csoportnak száma leg-alább 6-8000-re fel-mégyen vala. A Spáhi mozdulatlan állának, de a' Jantsárok a' jobb szárnyunkon álló vadászokat akarták helyekből ki-fzoritani, és e' végre már 14 zászlókat állítottak-fel egy által-ellenben lévő hegyre; más Spáhi és Jantsár sereg az idő alatt a' *Bella Rekán* által a' bal szárnyunk felé vonta magát, de háromszor igazított-el hobotok és gránátok által. Látván a' Generális Ur, hogy mind elől mind hátul, mind pedig a' két oldalról fogná az ellenség szorongatni népünket; el-tökéllé tehát magában, az ellenségre ütni, és e' végett egy batalljont Stáin Regimentjéből 4 ágyúkkal *Vernek* Obersternek vezérlése alatt, és *Révay* Fő Strázsamestertől vezérelt 3 Svadron Erdödy Húzfárokat küldött-ki az ellenség ellen. A' Húzfárok eleinten elől mentek és a' gyalogságot el-rejtették, de midőn fél ágyú lövésnyire jöttek volna az ellenséghez, két felé osztottak és oly szörnyüképpen lövették ágyúkkal az ellenség, hogy nyakra före szaladásra adá magát. Leg-alább-is 400-an veszték-el közülök, 200-nál több holtakat és sebesedteket vittek magokkal a' Spáhi, fokakat pedig magok temetnek el a' Törökök, minekelötte szaladni kezdenének. — Az el-esett fok lovaknak drága szerfzámjokbul itélhetni, hogy fő rendű Törökök is lehettek az el-esettek között. Egy nagy zöld felyem zászlónak tehattük szerit, ámbár 4 zászlótartók lövették agyon. A' mi népünk gazdag prédát kapott. El-veszett pedig az Erdödyféle Al-Had-

nagy

nagy *Jelenfy* és 15 Húszárok; a' gyalogságbul 16 emberek; midenestül sebet kaptak 7-en — A Generális ezen tudósításában meg-jegyzi, hogy *Horváth István Strázsamester* és *Imriskó József* Káplár az Erdődy Húszárok között, szintén úgy az Oláh-Illyriai vadászok között a 2 káplárak *Kotsiás Jankó* és *Proko Prodanovits* kiváltképpen jelesekké tették magokat.

Ámbár annyira szaporodott vólt minden felől az ellenség, hogy a' *Supaneki* völgyöt egészen el-borította, és az által *Vétsei* Generálist egész *Terregováig* hátrább menni kényszerítette; mindazáltal víszont tellyeséggel ki-takarodott a Bánáttól. Alig ha nem a Fokszáni ütközet indította őtet arra

Hírül adatik az érdemes Közönségnek, hogy *Bádán* a' *Vízi-városban*, az úgy nevezett *Patsirta* útjában 503 szám alatt lévő *Kajly* nevezetű Ház, ugyan hozzá tartozó szöllővel együtt, melly *Starentantz* nevű Budai szőlő hegyen fekszik, a' többet ígérőnek kötyavetye alatt el-fog adatni. A' kinek tehát kedve vagyon a' fönt irt házat, és szöllőt, akár egyszermind, akár pedig különösen, és egyenként meg-venni, jelenjen-meg következő *Septembernek* 7dik napján a *Budai Várban*, a *Váras-házánál*, az úgy nevezett *Urbáriumban* reggeli 9 órakor. — Költ *Pestben* 1789-dik *Esztenőben*, *Augustus* holnapnak 12 dik napján. — *Szomor János*, Felséges Kamara Fiscaliffa által.

Teként. Pest Vármegye részéről kinek kinek tudtára adatik, hogy jövő *Oktobernek* 8-dik napján, *Ketskeméth* Városában lévő 10 kortsmák, 2 száraz malmok, a' négy országos Várárbul bé-jövő haszonvételek a' többet ígérőnek árendába fognak adattatni. Ha kinek tehát az efféle árendáláshoz kedve vagyon, az említett napon *Ketskeméthen* jelenjen-meg, a' hol *Tek. Consiliarius Burián Sámuel* Ur, úgy mint Királyi Commissárhus fogja e dolgot kormányozni. — Költ *Pesthen* Aug. 3dik napján 1789.

P E S T E N N,
Nyomtatott Patzkó Ferentz' betűivel.